

PT-2/HALF YEARLY EXAMINATION, 2022-23

SANSKRIT

Time - 7:15 AM to 9:30 AM

Class – VIII

M.M. : 80

Date – 03.09.2022 (Saturday)

Name of the student _____

Section _____

निर्देशाः -

- सर्वप्रश्नाः अनिवार्याः सन्ति।
- प्रश्नानाम् उत्तराणि खण्डक्रमानुसारेणैव देयानि ।
- उत्तराणि संस्कृतेनैव लेखनीयानि ।

खण्ड - क (अपठितावबोधनम् - 10 अङ्काः)

प्र. 1 अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

वानराः सेतुनिर्माणम् अकुर्वन्। अधुना यदा सेतुबन्धः अभवत् तदा रामस्य तस्य भ्रातुः च नेतृत्वे सर्वेषां वानराणाम् सेना लङ्कां प्राविशत् । लंकायाः अधिपतिः राक्षसः रावणः निजपुत्रैः बन्धुभिः च सह युद्धाय तत्परः अभवत् । तदा बहुमासं यावत् भयंकरं युद्धम् अभवत्। अन्ते सः राक्षसराजः रावणः पराजितः। यदा सः मृतः तदा तस्य स्वर्णनिर्मिता अखिला राजधानी वशम् अधिगता ।

कोष्ठकात् पदं चित्वा उत्तराणि लिखत -

(10)

- (क) सेतुनिर्माणम् के अकुर्वन् ? (रावणः / वानराः / सुग्रीवः)
- (ख) वानराणाम् सेना कुत्र प्राविशत् ? (वने / लंकाम् / अयोध्या)
- (ग) लंकायाः अधिपतिः राक्षसः कः आसीत् ? (सुग्रीवः / रावणः / बन्धुभिः)
- (घ) कः मृतः अभवत् ? (इन्द्रः / रावणः / रामः)
- (ङ) 'बन्धुभिः' इति पदे का विभक्तिः अस्ति ? (द्वितीया / तृतीया / चतुर्थी)

खण्ड - ख (रचनात्मककार्यम्- 25 अङ्काः)

प्र.2 त्वम् छात्रावासे वससि । हैदराबाद नगरस्य चारमीनारं दर्शनाय आयोजितं शैक्षिक-भ्रमण हेतु धनप्रेषणाय स्वपितरं प्रति मञ्जूषातः पदानि विचित्य अधोलिखितं पत्रं पूर्यत। (5)

[राकेशः, पितृमहाभागः, शोभनानि, निवेदयामि, सहस्रद्वयम्, विद्यालयेन, द्रष्टुम् , प्रबन्धः, प्रेषयन्तु , कुशलम्]

चिन्मय छात्रावासतः

रायगढ़नगरम्

03.9.2022

आदरणीयाः (1).....

सादरं नमोनमः

(2)यत् मम अर्धवार्षिकी परीक्षा समाप्ता अभवत् । मम उत्तरपत्राणि (3) अभवन् । मम (4) एकस्याः शैक्षिकयात्रायाः (5).....कृतः। वयम् हैदराबादनगरे चारमीनारं (6) गमिष्यामः। भवन्तः यात्राव्ययार्थम् (7)..... रुप्यकाणि (8)। शेषम् सर्वम् (9).....।

भवदीयः प्रियपुत्रः

(10).....

प्र.3- अधोलिखितं संवादम् मञ्जूषायाः पदानां सहायतया पूर्यत- (5)

(गीताम् , दूरदर्शनम् , सञ्जयः , श्रीमद्भगवद्गीताम् , वसति)

शीला - हे संगीते ! त्वम् किं करोषि ?

संगीता - आगच्छ, अहं तु (1)..... पश्यामि।

शीला - जानासि, अहं तुभ्यम् (2)..... आनयम्।

संगीता - शोभनम् (3)..... पठित्वा अहम् एतां भ्रातृजायायै सुमित्रायै यच्छामि।

शीला - तव भ्रातः (4)..... कुत्र वसति ?

संगीता - सः तु लाजपतनगरे (5).....।

प्र.4 अधोप्रदत्तं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायाः पदानां सहायतया पञ्च संस्कृतवाक्येषु वर्णयत - (10)

[आगच्छति, वनस्य, सरोवरस्य, तडागे, मीनाः, कमलानि, तटे, मृगः, अस्ति, कच्छपः, बहिः, तरतः, एतत् चित्रम्, विकसन्ति]

प्र.5 - अधोलिखित वाक्यानां संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत - (5)

(क) वह घर जाता है ।

(ख) वृक्ष से पत्ते गिरते हैं।

(ग) वे सब पढ़ते हैं ।

(घ) राम पत्र लिख रहा है ।

(ङ.) मैं पाठ पढ़ती हूँ ।

खण्ड (ग) अनुप्रयुक्तव्याकरणम् (15 अङ्का)

प्र.6 निर्देशानुसारं विकल्पेभ्यः उचितं शब्दरूपं चित्वा लिखत -

(5)

क) 'मुनि' शब्दस्य प्रथमा बहुवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) मुनी (ब) मुनयः (स) मुनये

(ख) 'साधु' शब्दस्य तृतीया एकवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) साधूनाम् (ब) साधवः (स) साधुना

(ग) 'राम' शब्दस्य षष्ठी एकवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) रामस्य (ब) रामाणाम् (स) रामम्

(घ) 'किम् (पु.)' शब्दस्य द्वितीया बहुवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) कस्य (ब) कयोः (स) कान्

(ङ) 'राम' शब्दस्य पञ्चमी एकवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) रामैः (ब) रामात् (स) रामाय

प्र.7 निर्देशानुसारं विकल्पेभ्यः उचितं धातुरूपं चित्वा लिखत -

(5)

(क) नम् धातोः लोट्लकारे प्रथमपुरुष-एकवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) नमत् (ब) नमानि (स) नमेत्

(ख) खाद् धातोः विधिलिङ्लकारे प्रथमपुरुष-बहुवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) खादेत (ब) खादतु (स) खादेयुः

(ग) पठ् धातोः लट्लकारस्य उत्तमपुरुष-बहुवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) पठामः (ब) पठामि (स) पठतः

(घ) गम् धातोः लृट्लकारस्य मध्यमपुरुष - एकवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) गमिष्यति (ब) गमिष्यसि (स) गमिष्यन्ति

(ङ) चल् धातोः लङ्ग लकारस्य प्रथमपुरुष - एकवचने किं रूपं भविष्यति ?

(अ) अचलः (ब) अचलत् (स) अचलाव

प्र.8 अधोप्रदत्तं चित्रं गणयित्वा कोष्ठकात् उचितपदं चित्वा च लिखत।

(5)

(क) _____ छात्राः ।

(अ) त्रयः (ब) तिस्रः (स) त्रीणि

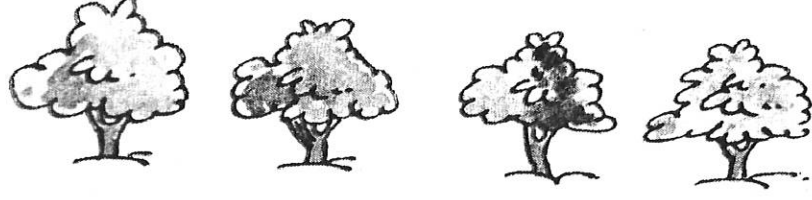

(ख) _____ वृक्षाः ।

(अ) चत्वारः

(ब) चतस्रः

(स) चत्वारि

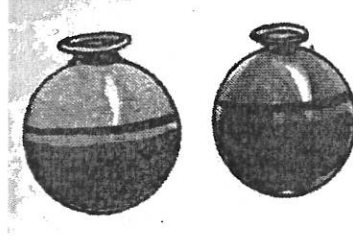

(ग) _____ घटौ ।

(अ) द्वौ

(ब) द्वे

(स) द्वाभ्याम्

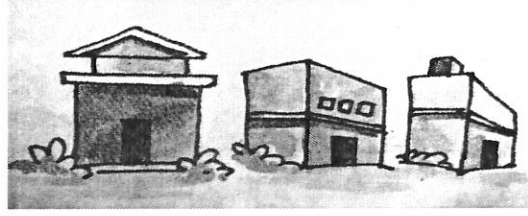

(घ) _____ गृहाणि ।

(अ) त्रयः

(ब) तिस्रः

(स) त्रीणि

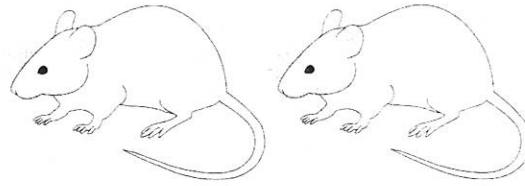

(ङ) _____ मूषकौ ।

(अ) द्वौ

(ब) द्वे

(स) द्वाभ्याम्

खण्ड - घ (पठितावबोधनम् - 30 अङ्काः)

प्र.9 - अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

(10)

शालिनी ग्रीष्मावकाशे पितृगृहम् आगच्छति। सर्वे प्रसन्नमनसा तस्याः स्वागतं कुर्वन्ति परं तस्याः भ्रातृजाया उदासीना इव दृश्यते "

शालिनी - भ्रातृजाय ! चिन्तिता इव प्रतीयसे, सर्वं कुशलं खलु ?

माला - आम् शालिनि । कुशलिनी अहम् । त्वदर्थम् किं आनयानि, शीतल पेयं चायं वा ?

शालिनी - अधुना तु किमपि न वाञ्छामि । रात्रौ सर्वैः सह भोजनमेव करिष्यामि। (भोजनकालेऽपि मालायाः मनोदशा स्वस्था न प्रतीयते स्म परं सा मुखेन किमपि नोक्तवती)

- (क) शालिनी कुत्र आगच्छति ? (प्रसन्नमनसा / पितृगृहम् / उदासीना)
 (ख) भोजनकाले कस्याः मनोदशा स्वस्था नास्ति ? (मालायाः / शालिनी / भगिनी)
 (ग) का चिन्तिता प्रतीयते ? (भ्रातृजाया / शालिनी / कुशलिनी)
 (घ) शालिनी कदा पितृगृहम् आगच्छति ? (ग्रीष्मावकाशे / शीतावकाशे / चिन्तिता)
 (ङ) सर्वे प्रसन्नमनसा कस्याः स्वागतं कुर्वन्ति ? (मालायाः / शालिन्याः / भ्रातृजायायाः)

प्र.10 - अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि प्रदत्तविकल्पेभ्यः चित्वा लिखत -

(10)

- (क) सततं किं करणीयम् ? (ध्येयस्मरणम् / गीतस्मरणम् / निधेहिचरणम्)
 (ख) मधुर सूक्तरसं के सृजन्ति ? (दुर्जनः / सन्तः / महीरुहाः)
 (ग) व्याधस्य नाम किम् आसीत् ? (चञ्चलः / लोमशिका / मानवः)
 (घ) कुत्र "डिजिटल इण्डिया" इत्यस्य चर्चा भवति ? (संपूर्णविश्वे / कर्गदोद्योगे / प्रगतियात्रा)
 (ङ) कस्मिन् उद्योगे वृक्षाः उपयुज्यन्ते ? (कर्गदोद्योगे / श्रुतिपरम्परया / प्राचीनकाले)

प्र.11 - रेखांकितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत -

(5)

- (क) सर्वकारस्य घोषणा अस्ति। (कस्य / किम् / का)
 (ख) व्याधः व्याघ्रं जालात् बहिः निरसारयत् । (का / के / कस्मात्)
 (ग) लेखनार्थं कर्गदस्य आवश्यकता न भविष्यति । (काः / के / कस्य)
 (घ) गुणाः गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति। (का / के / काम्)
 (ङ) नद्यः सुस्वादतोयाः भवन्ति। (कौ / काः / कम्)

प्र.12 मञ्जूषातः पदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

(5)

[सदा, चल, विना, तथा, भज]

- (क) त्वं विद्यालयं।
 (ख) गोविन्दम् ।
 (ग) सः यथा चिन्तयति आचरति।
 (घ) विद्यां जीवनं वृथा।
 (ङ) भगवन्तं भज।

